

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий Юридичний інститут
Кафедра теорії та історії держави і права

" 02 " 07 2016 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Юридична деонтологія»

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Спеціалізація: «Правознавство»

Курс – 1 Семестр – 1

Аудиторні заняття – 34 Екзамен – 1 семестр
Самостійна робота – 56
Усього (годин/кредитів ECTS) – 90/3

Індекс НБ – 9- 081/16- 2.1.1

Система менеджменту якості.
Навчальна програма
навчальної дисципліни
«Юридична деонтологія»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НП 13.01.01 – 01-2016

Стор. 2 із 12

Навчальну програму дисципліни «Юридична деонтологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми та навчального плану № НБ – 9- 081/16 підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» та спеціалізацією «Правознавство» та відповідних нормативних документів.

Навчальну програму розробила
старший викладач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н. О. Макеєва

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 13 від « 09 » 06 2016 р.

Завідувач кафедри І. Бородін

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 081 «Право» та спеціалізації «Правознавство» кафедри повітряного та космічного права, протокол № 6 від « 14 » 06 2016 р.

Завідувач кафедри С. Юлдашев

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Навчально-наукового Юридичного інституту, протокол № 6 від " 15 " 06 2016 р.

Голова науково-методично-
редакційної ради

В. Вишновецький

УЗГОДЖЕНО

Директор ННЮІ

 І. Сопілко

“ 15 ” 06 2016 р.

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують професійний рівень юриста в системі правової освіти. розроблена на основі “Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз .

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні знань про теоретичні, практичні та деонтологічні аспекти юридичної професії, особисті якості юриста як професіонала та умінь використовувати одержані знання у професійній юридичній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з майбутньою професією, історією її виникнення, становлення та розвитку;
- оволодіння основними категоріями юридичної деонтології;
- дослідження сучасних теоретико-методологічних засад вивчення юридичної діяльності;
- оволодіння системою знань про види юридичної діяльності;
- ознайомлення з основними юридичними професіями та вироблення практичних навичок застосування їх на практиці;
- формування професійного світогляду та правового мислення майбутніх юристів;
- сприяння підвищенню рівня професійної культури студентів.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

предмет і структуру юридичної деонтології, її основні дефініції, завдання, етапи становлення та розвитку;

- поняття та зміст юридичної діяльності, її специфіку та принципи;
- основні види юридичних професій, їх характеристику;
- нормативи професійної культури юриста, її структуру та зміст;
- загальні правила притягнення до дисциплінарної відповідальності юристів-практиків.

Вміти:

- реалізовувати правові, психологічні, політичні, економічні, етичні, естетичні, екологічні, інформаційні норми-вимоги у процесі здійснення юридичної діяльності;

- виявляти, аналізувати та розв’язувати конкретні життєві ситуації, оперуючи правовими та іншими соціальними нормами;

- самостійно складати професіограми юридичних професій;
- формувати власну точку зору і внутрішнє переконання юриста;
- своєчасно виявляти та усувати деформації в юридичній практиці;
- робити позитивні висновки з негативного досвіду, постійно вдаватися до самоаналізу і об’єктивної оцінки як своїх дій, так і дій інших;
- реалізувати професійний обов’язок юриста у суспільстві.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля «Професійна діяльність та майстерність юриста», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчального плану, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Юридична деонтологія» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Теорія держави і права», «Римське приватне право», «Організація судових та правоохоронних органів» та є базою для вивчення юридичних галузевих та спеціальних дисциплін.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Модуль №1 «Професійна діяльність та майстерність юриста».

Тема 2.1.1. Юридична деонтологія як наука і навчальна дисципліна

Юридична деонтологія: історія і сучасність. Передумови виникнення, основні етапи та концепції розвитку юридичної деонтології.

Поняття та загальна характеристика юридичної деонтології як науки. Предмет та методи юридичної деонтології. Основні методологічні підходи, що застосовуються в деонтології. Сучасні дослідники юридичної деонтології. Львівська та харківсько-київська «деонтологічні школи».

Міжнародні та вітчизняні джерела юридичної деонтології. Місце юридичної деонтології в системі суспільних та юридичних наук.

Юридична деонтологія як навчальна дисципліна. Предмет і структура «Юридичної деонтології». Мета, завдання та призначення «Юридичної деонтології» як навчальної дисципліни. Функції та принципи юридичної деонтології. Сучасні підходи до викладання дисципліни. Загальний огляд наукової та науково-методичної літератури з юридичної деонтології.

Тема 2.1.2. Юридична діяльність: поняття та зміст

Поняття соціальної діяльності. Юридична діяльність як вид соціальної діяльності, її основні ознаки. Мета юридичної діяльності та її роль у процесі становлення громадянського суспільства та правової держави в Україні. Система юридичної діяльності, її структура та форми. Види, способи та функції юридичної діяльності.

Поняття соціального регулювання юридичної діяльності. Засоби соціального регулювання юридичної діяльності. Роль соціальних норм у регулюванні професійної юридичної діяльності. Взаємозв'язок права і моралі. Мораль, її функції та структура. Мораль і юридична діяльність. Роль корпоративних, естетичних норм та їх вплив на роботу юристів. Право і звичай. Право і релігійні норми. Правове регулювання юридичної діяльності. Місце норм права серед інших соціальних норм.

Внесок римських юристів у світову юридичну теорію та юридичну практику. Тенденції розвитку юридичної діяльності.

Тема 2.1.3. Загальна характеристика юридичної наукової діяльності

Поняття юридичної науки, її структура та функції. Історія розвитку юридичної науки. Зміст та структура юридичної науки. Предмет юриспруденції. Методологія юриспруденції, її зміст та структура. Процедура конкретного наукового правового дослідження. Поняття та зміст світогляду, типу юридичного наукового мислення та праворозуміння.

Методологічні підходи та методи юриспруденції, їх види та зміст. Загальні методи, загальнонаукові та спеціально-юридичні методи юридичної науки.

Юриспруденція як система юридичних наук. Юридичні науки теоретичного та історичного профілю. Галузеві та спеціальні або прикладні юридичні науки. Перспективи розвитку юриспруденції.

Тема 2.1.4. Юридична освіта у системі професійної підготовки правника

Поняття, види і форми юридичної освіти. Система юридичної освіти в Україні. Основні засади освіти в Україні. Загальна характеристика законодавства в галузі вищої освіти. Державні стандарти вищої юридичної освіти. Кваліфікаційний паспорт юриста. Взаємозв'язок юридичної освіти, юридичної науки і юридичної практики.

Види вищих закладів юридичної освіти, їх структура та діяльність. Суб'єкти освітньої діяльності, їх права та обов'язки. Поняття та принципи навчального процесу у ВНЗ. Форми навчання, види навчальних занять. Наукова діяльність. Міжнародні зв'язки і зовнішньоекономічна діяльність. Сучасні тенденції розвитку вищої юридичної освіти в Україні.

Перепідготовка, стажування та підвищення кваліфікації юридичних кадрів. Підготовка наукових кадрів в галузі юриспруденції. Система наукових юридичних установ в Україні.

Тема 2.1.5. Місце і призначення юриста в суспільстві і державі

Розуміння професії юриста в суспільстві. Передумови становлення професії. Фах і кваліфікація юриста. Професіоналізм юриста. Сфери застосування юридичної професії. Компетентність як показник професійної майстерності юриста. Юрист як посадова особа. Юрист як керівник. Основні стилі керівництва (авторитарний, ліберальний, демократичний).

Соціальні зміни в суспільстві та робота юристів. Соціальні конфлікти та їх прояв у сфері юридичної діяльності. Конфлікти у службовому колективі, його види та стилі вирішення. Престиж юридичної професії. Професійний обов'язок юриста. Присяга правника. Професійна таємниця юриста. Кадрова політика держави щодо юриста. Громадські об'єднання юристів.

Тема 2.1.6. Загальна характеристика юридичної практичної діяльності

Поняття і основні риси юридичної професії. Сфери професійної діяльності юриста. Діяльність юриста в органах державної влади і управління. Юридична діяльність у правоохоронних органах. Юрист у комерційних структурах.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Юридична деонтологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 6 із 12	

Сучасні тенденції до розширення сфер юридичної діяльності. Основні юридичні спеціальності. Характеристика діяльності суддів. Специфіка роботи прокурора. Адвокатська професія. Характеристика слідчої діяльності. Особливості діяльності нотаріуса.. Призначення діяльності юрисконсульта. Професіограми юридичних професій.

Тема 2.1.7. Професійна культура юриста: поняття, зміст та види

Поняття та структура професійної культури юриста. Професійна правова свідомість юриста. Структура правосвідомості, її рівні. Правова культура юриста, її суспільне значення. Роль правової культури юриста у розвитку правової культури суспільства. Структура правової культури. Правова освіта та правове виховання.

Поняття, зміст та структура психологічної культури юриста-практика. Система психічних властивостей правника: темперамент, здібності, характер, спрямованість. Професійне мислення правника, його види.

Поняття політичної культури юриста, її структура. Принцип політичного нейтралітету у професійній діяльності юриста.

Етична та естетична культура юриста: поняття та зміст. Кодекс професійної етики юриста. Форми прояву естетичної культури юриста. Службовий етикет правника. Традиції в юридичній практиці. Зовнішній вигляд юриста. Естетичні вимоги до оформлення правових документів.

Економічна та екологічна культура юриста: поняття, зміст та основні вимоги. Інформаційна культура юриста, її роль в становленні інформаційно-правового суспільства.

Тема 2.1.8. Професійні відхилення в діяльності юристів та способи їх попередження

Поняття професійних відхилень в діяльності юриста. Основні причини виникнення професійних відхилень серед правників. Види професійних відхилень за об'єктивними та суб'єктивними чинниками. Професійні та моральні деформації правників. Шляхи подолання деформацій професійної свідомості юриста-практика. Засоби попередження професійних відхилень. Професійна атестація юристів-практиків. Кваліфікаційна атестація юристів-практиків як правова вимога визначення їх професіоналізму. Кваліфікаційна атестація суддів, прокурорських працівників, адвокатів, нотаріусів, працівників органів внутрішніх справ. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.

Тема 2.1.9. Дисциплінарна відповідальність юристів-практиків

Загальні правила притягнення юристів-практиків до дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарна відповідальність суддів, працівників прокуратури, нотаріату та адвокатури тощо. Види дисциплінарних стягнень. Вища рада юстиції як колегіальний, постійно діючий, незалежний орган, її правовий статус та повноваження.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Юридична деонтологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 7 із 12	

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія (Основи юридичної діяльності): Навчальний посібник: Навчальне видання. – 3-тє вид., перероб. – К.: Знання, 2008. – 495 с.

3.1.2. Ведерніков Ю. А. Юридична деонтологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. А. Ведерніков, С. О. Кульбач, А. М. Кучук; Ун-т сучас. знань. – Д. : Свідлер А. Л., 2011. – 205 с.

3.1.3. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. – Х.: Еспада, 2008. — 400с.

3.1.4. Сливка С. С. Юридична деонтологія: підручник для вузів: рекомендовано МОН України / С. С. Сливка; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Атіка, 2012. – 296 с.

3.1.5. Юридична деонтологія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [А. Є. Шевченко та ін.]. - Донецьк : Юго-Восток, 2013. – 338 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Богатирьов І Г. Юридична деонтологія [Текст] / І. Г. Богатирьов, П. В. Макушев, В. М. Торяник. - Х. : Харків юрид., 2009. – 212 с.

3.2.2. Закон України „Про адвокатуру та адвокатську діяльність” від 05 липня 2012 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 27. – ст. 282.

3.2.3. Закон України „Про Вищу освіту” від 1 липня 2014 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37-38. – ст. 2004.

3.2.4. Закон України „Про нотаріат” від 2.09.1993 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – ст. 383.

3.2.5. Закон України „Про прокуратуру” від 14 жовтня 2014 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – ст. 12.

3.2.6. Закон України ”Про судоустрій та статус суддів” від 7.07.2010 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41–42, № 43, № 44–45. – ст. 529.

3.2.7. Конституція України від 28.06.1996 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст.141

3.2.8. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського співтовариства (Деонтологічний кодекс), // Бюлетень законодавства і юридичної практики України „Адвокатура в Україні”. – 2000 р. – № 1. – С.24–26.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Юридична деонтологія»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 13.01.01 – 01-2016
		Стор. 8 із 12	

3.2.9 Кодекс суддівської етики [Електронний ресурс] : затв. XI черговим з'їздом суддів України 22.02.2013 р. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/7EE5086FAF9454F5C2257B1F0048AC02?opendocument>

3.2.10 Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури, схвалений Всеукраїнською конференцією працівників прокуратури [Електронний ресурс] : затв. наказом Ген. прокурора України від 28.11.2012 р. № 123. – Режим доступу: http://www.gp.gov.ua/ua/kodet.html?_m=publications&_t=rec&id=113992

3.1.11. Орзіх М. П., Крусян А. Р. Юридична деонтологія: Навч.-метод. посібник. — 3-тє вид., допов. — Одеса: Юридична література, 2006. – 44 с.

3.2.12 Правила професійної етики нотаріусів України [Електронний ресурс] : затв. наказом Міністерства юстиції України від 04.10.2013 р. № 2104/5. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1207.3522.0>.

3.2.13 Правила адвокатської етики: [Електронний ресурс] затверджені Установчим З'їздом адвокатів України 17.11.12 року. – Режим доступу: <http://vkdka.org/pravil-advokatskoji-etiki/>

3.2.14. Тимчик Г.С. Університетська освіта та юридична деонтологія: навч. посіб. / Г. С. Тимчик, О. М. Котикова; за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. Ф. П. Шульженка; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К.: КНЕУ, 2011. – 211 с.

3.2.15. Цирфа Г. О. Юридична деонтологія: навч. посіб. для дистанц. навч. / Відкритий міжнародний ун-т розвитку людини “Україна”. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Університет “Україна”, 2006. – 169 с.

